

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4112-001-01/2014

S/13/010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/13/010 – Działalność Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie – wybrane zagadnienia.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach (NIK)
Kontroler	Przemysław Witek, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89014 z dnia 13 stycznia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka Spółka Akcyjna; Chorzów, Al. Różana 2, 41-501 Chorzów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Arkadiusz Godlewski, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie (dowód: akta kontroli str. 4-7)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ze względu na różnorodność zagadnień będących przedmiotem niniejszej kontroli¹, NIK odstąpiła od formułowania oceny ogólnej. Każdy z badanych obszarów został oceniony odrębnie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego „Dostawa w formie leasingu urządzenia rozrywkowego typu Sky Flyer dla Śląskiego Wesołego Miasteczka w WPKiW S.A. w Chorzowie”

Opis stanu faktycznego

Sky Flyer jest typem karuzeli dostępnym na rynku urządzeń rozrywkowych w Europie i na świecie od ponad 30 lat. Obecnie tego typu karuzele produkuje firmy *Vekoma*, *Mondial Rids (Amarko)*, *Zamperra*, *Fabbri*, *A.R.M.*, *SBS Vis* oraz *Lorente Garcia Hermanos*. Rynek wtórny w samej Europie jest w tym przypadku niewielki, oferując zwykle 5-7 urządzeń rocznie². Sky Flyer występuje w wersji stacjonarnej lub mobilnej. Konstrukcja składa się z dwóch ramion obracających się z jednakową prędkością wokół wspólnej osi poziomej, lecz w przeciwne strony. Na końcach dłuższych ramion znajdują się 16-20 osobowe gondole, zaś na końcach ramion krótszych przeciwnieciężary.

(dowód: akta kontroli str. 251-263)

¹ Przedmiotem kontroli były następujące zagadnienia: 1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego „Dostawa w formie leasingu urządzenia rozrywkowego typu Sky Flyer dla Śląskiego Wesołego Miasteczka. 2. Wynajem obiektów i terenu pod działalność handlową i usługową w obrębie strefy gospodarczej Parku Śląskiego. 3. Prawidłowość realizacji projektu „Rozbudowa infrastruktury aktywnych form wypoczynku WPKiW”. 4. Dzierżawa, leasing i wynajem pojazdów służbowych. 5. Organizacja zieleni.

² W 2014 r. 5 urządzeń wystawionych w Europie do sprzedaży.

Śląskie Wesołe Miasteczko nie było nigdy wcześniej właścicielem tego typu urządzenia. W latach 2007-2008 na terenie lunaparku funkcjonowała co prawda karuzela typu Sky Flyer, była ona jednak własnością zagranicznego prywatnego podmiotu³. Po roku działalności prywatny właściciel wycofał się ze współpracy z lunaparkiem.

(dowód: akta kontroli str. 264-273)

Po raz pierwszy plan wyposażenia Śląskiego Wesołego Miasteczka w karuzelę Sky Flyer na stałe, przedstawił Daniel Heinst – dyrektor w okresie kwiecień 2011 - lipiec 2012. Wskazał on Zarządowi WPKiW, że urządzenie tego typu mogłoby znacząco podnieść atrakcyjność oferty lunaparku.

(dowód: akta kontroli str. 274,278)

W kwietniu 2012 r. przedstawiciele WPKiW⁴ wizytowali węgierski lunapark VIDAMPARK. Z wizyty nie zachowała się żadna notatka. Pan Tomasz Kaczmarek, ówczesny wiceprezes zarządu WPKiW, członek delegacji, przedstawił okoliczności wyjazdu w następujący sposób: *Z informacji jakie zarząd uzyskał od dyrektora Heinsta wynikało iż VIDAMPARK na Węgrzech w Budapeszcie będzie likwidowany, w związku z czym pojawia się możliwość zakupu urządzeń rozrywkowych w atrakcyjnych cenach. Wesołe Miasteczko w Chorzowie poszukiwało już od jakiegoś czasu nowych atrakcji, bo pozostałości rodem z poprzedniej epoki nie spełniały jakichkolwiek oczekiwań. Zarząd zdecydował więc o wyjeździe na Węgry, aby zapoznać się z okazjonalną ofertą wyprzedaży. Wizytacja miała miejsce w dniach 24-25 kwietnia 2012 r. Naszą szczególną uwagę przyciągnął wtedy Sky Flyer. Nie był on jednak własnością węgierskiego lunaparku – jedynie tam stacjonował. Nie można go było zatem kupić. Obejrzelśmy jednak urządzenie dokładnie. Było w dobrym stanie technicznym i wizualnym. Dyrektor Heinst po raz kolejny wtedy zarekomendował zakup podobnego sprzętu do Chorzowa. Okazało się przy okazji, że urządzenie posiadało tabliczki znamionowe z oznaczeniem polskiego Urzędu Dozoru Technicznego, co mogło sugerować iż było użytkowane wcześniej w Polsce - nie ustalono jednakże gdzie. Wizyta na Węgrzech nie przyniosła rezultatów w postaci jakichkolwiek zakupów – partnerzy węgierscy nie potrafili sprecyzować zasad wyprzedaży.*

(dowód: akta kontroli str. 278)

Działania na rzecz nabycia karuzeli typu Sky Flyer rozpoczął na wniosek Zarządu WPKiW nowopowołany (nadal pełniący funkcję) dyrektor Śląskiego Wesołego Miasteczka Paweł Cebula⁵. Począwszy od sierpnia 2012 r. rozpoznawał rynek w celu ustalenia cen i dostępności zarówno nowych jak i używanych urządzeń. Skontaktował się między innymi ponownie z przedstawicielem węgierskiego VIDAMPARK w celu ustalenia kontaktu do właściciela stacjonującego tam Sky Flyer-a. Dyrektor Śląskiego Wesołego Miasteczka zeznał na temat tych okoliczności co następuje: *Kiedy jako nowopowołany dyrektor prezentowałem Zarządowi WPKiW pomysł na przyszły sezon 2013, zasugerowano mi aby uwzględnić w nim także rekomendowaną przez poprzedniego dyrektora nową atrakcję – karuzelę typu Sky Flyer. Podjąłem więc działania w celu rozeznania rynku w tym zakresie.*

³ W tamtym okresie Śląskie Wesołe Miasteczko dzierżawiło podmiotom zewnętrznym miejscówki pod karuzele w zamian za udział w zyskach ze sprzedaży biletów (na podstawie umów cywilnoprawnych). Właścicielem urządzenia typu Sky Flyer stacjonującego wtedy w Chorzowie był podmiot z Holandii: Jisk Kijpstra Mondial Aengwirderweg 57, 8449BA Terband. Urządzenie wyleasingowane w 2013 r. przez Śląskie Wesołe Miasteczko okazało się tym samym, które znajdowało się tamże w latach 2007-2008.

⁴ Skład delegacji: T. Kaczmarek – Wiceprezes WPKiW, J. Bociąga – Zastępca Dyrektora ds. Technicznych, R. Denis – Kierownik ds. Technicznych, D. Heinst – Dyrektor Śląskiego wesołego Miasteczka (pełniący obowiązki).

⁵ Pan Paweł Cebula pełni funkcję kierowniczą w Śląskim Wesołym Miasteczku od 27 czerwca 2012 r. (kierownik). Dyrektorem został mianowany z dniem 1 października 2012. Funkcję tę pełni nadal.

Przeglądałem ogłoszenia branżowe i fachową literaturę. Podjąłem oczywiście też próbę ustalenia do kogo należy Sky Flyer, którego niedawno na Węgrzech oglądała nasza delegacja. Udało mi się dowiedzieć (w telefonicznej rozmowie z pracownikiem VIDAMPARKU w sierpniu 2012), że sprzęt należy najprawdopodobniej do holenderskiej firmy Mondial Rids (Amarko BV). Kontakt mailowy okazał się skuteczny (adres ogólny dostępny na stronie internetowej). Niels Thalen z Amarko BV poinformował mnie że Sky Flyer to własność tej firmy i jest przeznaczony na sprzedaż. W związku z tym że zbliżał się termin targów w Berlinie, gdzie bywają zwykle wszyscy przedstawiciele branży, umówiliśmy się wstępnie na spotkanie (uznałem że byłaby to dobra okazja żeby dopytać o szczegóły techniczne urządzenia i zainteresować firmę planowanym już wtedy przez nas przetargiem, zwłaszcza że ze względu na oszczędności planowaną formą nabycia urządzenia był leasing).

(dowód: akta kontroli str. 274)

*W dniach 9-11 października 2012 r. przedstawiciele WPKiW⁶ wzięli udział w corocznie organizowanych międzynarodowych targach branżowych EAS w Berlinie (branża rozrywki, organizacji wolnego czasu i urządzeń rozrywkowych). Na miejscu doszło do spotkania z przedstawicielem firmy Amarko BV. Dyrektor Śląskiego Wesołego Miasteczka zeznał na temat tego spotkania: *Delegacja WPKiW spotkała się z Holendrami na stoisku wystawowym Amarko BV w hali targowej. Rozmowa którą prowadziliśmy w języku angielskim (pełniłem dodatkowo funkcję tłumacza) dotyczyła głównie stanu technicznego posiadanego przez nich Sky Flyer oraz możliwości udziału tej firmy w postępowaniu przetargowym dot. leasingu tego typu urządzenia na rzecz WPKiW. Dlatego też objaśniliśmy ogólne zasady postępowania przetargowego w Polsce, zachęcając do ewentualnego w nim udziału. Pamiętam, że Holendrzy podali nam rząd wielkości wartości urządzenia – chodziło o kwotę 120 tys. Euro bez kosztów remontu i transportu. Nie rozmawialiśmy natomiast o naszych możliwościach finansowych – byłoby to nieroztropne, poza tym zależało nam przecież kupić urządzenie jak najtaniej. W tym dniu, przeprowadziliśmy jeszcze przynajmniej kilka podobnych rozmów, także z producentami nowych urządzeń typu Sky Flyer – HUSS GmbH, MACKride, Zamperra, Fabbri, A.R.M., Lorente Garcia Hermanos, SBS Vis. Informowaliśmy o naszych planach na sezon 2013, zachęcając do udziału w planowanej przez nas w nieodległym czasie procedurze przetargowej.**

(dowód: akta kontroli str. 275)

Zarząd WPKiW dwukrotnie ogłaszał postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę w formie leasingu urządzenia rozrywkowego typu Sky Flyer. Pierwsze z nich zostało ogłoszone w dniu 21 grudnia 2012 r. W związku z tym, że jedyny oferent – holenderska firma Amarko BV złożyła ofertę po terminie (w tym samym dniu, jednak z godzinnym opóźnieniem), postępowanie zostało unieważnione.

(dowód: akta kontroli str. 10-83)

*W dniach 11-13 lutego 2013 r. przedstawiciele WPKiW zorganizowali wyjazd do siedziby firmy Amarko BV, Heerenveen w Holandii w celu inspekcji technicznej urządzenia Sky Flyer, które było przedmiotem oferty w unieważnionym przetargu z grudnia 2012 r. Dyrektor Śląskiego Wesołego Miasteczka, uczestnik wyjazdu i jednocześnie szef delegacji, zeznał na temat okoliczności tej wizyty, co następuje: *W I postępowaniu firma Amarko BV spóźniła się ze złożeniem oferty. Była jednak**

⁶ Skład delegacji: Arkadiusz Godlewski – Prezes Zarządu WPKiW, Tomasz Kaczmarek – Wiceprezes Zarządu WPKiW, Paweł Cebula – Dyrektor ds. Śląskiego Wesołego Miasteczka

wciąż zainteresowana i potwierdziła wolę udziału w kolejnej procedurze. Zdecydowałem więc, że warto ocenić ponownie stan techniczny urządzenia, zwłaszcza że od wizyty w Budapeszcie minął rok. Wyjazd do Holandii miał wyłącznie charakter oględzin technicznego stanu karuzeli, o czym chociażby świadczył skład delegacji – obok mnie, wzięło w nim udział 2 pracowników z doświadczeniem technicznym w zakresie obsługi urządzeń. Pragnę dodać że wyjazd był naszą inicjatywą i podobnie jak pozostałe służbowe delegacje, został sfinansowany ze środków WPKiW.

(dowód: akta kontroli str. 276)

II postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego (nr sprawy 57/III/D/DWM/12) zostało ogłoszone przez WPKiW w dniu 19 lutego 2013 r. W wyniku tego postępowania WPKiW wybrał ofertę jedynego startującego w przetargu wykonawcy - firmy Amarko BV z Holandii⁷.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało przeprowadzone co do zasady zgodnie ze standardami wynikającymi z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸:

- Zamawiający określił przedmiot zamówienia (dostawa w formie leasingu urządzenia rozrywkowego typu Sky Flyer) oraz jego wartość (szacunkowa wartość zamówienia – 623,038 tys. zł netto), stosując się do wymogów art. 29-35 Ustawy. NIK wnosi uwagi do 2 elementów opisu przedmiotu zamówienia, które mogły zawęzić krąg potencjalnych wykonawców⁹ (pkt 1 i 2 przypisu).
- Komisja przetargowa została powołana zgodnie z art. 19-21 Ustawy. Żaden z członków komisji nie został wyłączony z jej udziału, gdyż nie wystąpiły przesłanki określone w art. 17 Ustawy.
- Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) zawierała wszystkie elementy wskazane w art. 36 Ustawy. Zamawiający nie dokonywał jej modyfikacji. NIK wnosi jednak uwagi do opisu przedmiotu zamówienia, który jest częścią specyfikacji⁸ (pkt 1 i 2 przypisu).
- Ogłoszenie o zamówieniu spełniało wymogi dla trybu, w którym postępowanie było prowadzone (przetargu nieograniczonego). Zachowano ustawowy wymóg (termin min. 40 dni) przekazania ogłoszenia do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej oraz zamieszczenia na stronie internetowej Zamawiającego i tablicy ogłoszeń w jego siedzibie¹⁰.

⁷ Oferta Amarko BV: Wartość zamówienia: 166 400 Euro, I wpłata – 30 000 Euro, Rata (roczna) – 36 600 Euro, Rata ostatnia – 6 600 Euro, Wykup – 8600 Euro.

⁸ Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 ze zm.; dalej Ustawa

⁹ W związku z niszowym charakterem rynku urządzeń rozrywkowych w Polsce, a także specjalistyczną wiedzą niezbędną do analizy zarówno dokumentacji technicznej urządzeń typu Sky Flyer, jak również sporządzonej Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia NIK powołała biegłego z zakresu urządzeń rozrywkowych w celu przeprowadzenia analizy rynku sprzętu rozrywkowego w Polsce i Europie oraz interpretacji wybranych dokumentów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Rzeczoznawca dr. inż. Kazimierz Chojnowski, Prezes Stowarzyszenia Rzeczoznawców Technicznych Urządzeń Rozrywkowych w swoim opracowaniu zawarł następujące uwagi (przywołuje się wybrane elementy, mające wpływ na ocenę kontrolowanego zagadnienia):

1. Przedmiot zamówienia (rodzaj urządzenia): Karuzele Sky Flyer budowane są jako stacjonarne lub mobilne. Przyjęty parametr jest jednoznaczny. Karuzele nowe stacjonarne są o ok. 15 % tańsze od mobilnych. W grupie karuzel używanych nie jest to takie oczywiste. Natomiast problem polega na tym, że na rynku wtórnym w Europie jest obecnie nie więcej niż 5 karuzel typu Sky Flyer. Przyjmując, że ok. 80 % produkowanych karuzel tego typu to karuzele mobilne, zbyt mocno zawęży się wybór.

2. Przedmiot zamówienia (urządzenie używane): Wymaganie udokumentowanego remontu w ciągu ostatnich 2 lat może ukierunkować na konkretny egzemplarz urządzenia. Co w przypadku, gdy urządzenie zostało poddane kapitalnemu remontowi, ale 3 lata temu i nie było używane? Okazuje się że nie spełnia kryteriów pomimo że jest w idealnym stanie.

¹⁰ Ogłoszenie opublikowano w dniu 19.02.2013 r.; termin składania ofert wyznaczono na dzień 02.04.2013 r.

- Zamawiający zażądał wniesienia wadium, stosownie do art. 45 Ustawy. Wykonawca dopełnił tego obowiązku wnosząc wadium w wymaganej kwocie przed upływem terminu składania ofert.
- Oferta złożona przez Wykonawcę spełniała wymogi określone w SIWZ przez Zamawiającego.
- Wybór oferty został dokonany na podstawie kryterium określonego w SIWZ, zgodnie z art. 91 i 91a Ustawy. Zamawiający sporządził protokół oraz dołączył do niego załączniki spełniając przesłanki określone w art. 96 Ustawy.
- Zamawiający poinformował Wykonawcę który przystąpił do postępowania (mail) o wyborze najkorzystniejszej oferty. Zamieścił jednocześnie to ogłoszenie na swojej stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie WPKiW wypełniając tym samym przesłanki art. 92 ust. 1 i 2 Ustawy.
- Zamawiający zawarł umowę w terminach zgodnych z art. 94 Ustawy. Treść umowy była zgodna z ofertą Wykonawcy złożoną w postępowaniu. Zamawiający zabezpieczył swoje interesy, zawierając w umowie postanowienia na wypadek, gdyby Wykonawca nie wywiązywał się ze swoich obowiązków wynikających z umowy.
- Zamawiający przekazał ogłoszenia o udzieleniu zamówienia do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.
- Zamawiający dokonał odbioru przedmiotu zamówienia. Umowa leasingu została podpisana 8 kwietnia 2013 r. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli (15 lipca 2014 r.), wszystkie rozliczenia były prowadzone prawidłowo, w myśl zasad wynikających z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 84-213)

Osobą sporządzającą dokumentację przetargową w części dotyczącej przedmiotu zamówienia był Dyrektor Śląskiego Wesołego Miasteczka. W zeznaniach przedstawił on sprawę następująco: *Wzorem do sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia był dla mnie wzór przygotowany wcześniej dla przetargu dot. karuzeli łańcuchowej. Sugerowałem się krok po kroku zapisami i pozycjami zawartymi w tym dokumencie, przy czym wprowadzałem stosowne modyfikacje dla urządzenia typu Sky Flyer - parametry techniczne pochodziły z prasy branżowej i Internetu, natomiast dane dotyczące wymogów technicznych i usytuowania sprzętu wynikały z możliwości Śląskiego Wesołego Miasteczka. Był to po raz pierwszy przeze mnie wykonywany opis przedmiotu zamówienia urządzenia rozrywkowego.*

(dowód: akta kontroli str. 275)

Dyrektor Śląskiego Wesołego Miasteczka wyjaśnił także: *Wydawało się oczywiste że dla stacjonarnej wesołego miasteczka będziemy poszukiwać raczej stacjonarnej karuzeli. Zresztą tego typu urządzenia mobilne (nowe na pewno) są zwykle o około 15 % droższe. Rynek oferował w tym czasie i taki sprzęt, ale nie mieliśmy argumentów żeby takowy zakupić. Poza tym koszty usadowienia takich urządzeń są wyższe niż stacjonarnych. Stawiany przez nas wymóg remontu urządzenia wykonanego nie dawniej niż 2 lata, miał na celu wyłącznie zabezpieczenie interesów budżetu WPKiW. Remont karuzeli to trudna do*

¹¹ Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.

oszacowania w pierwszym momencie wartość, ale zwykle bardzo kosztowna sprawa.

(dowód: akta kontroli str. 448)

W dniu 29 marca 2013 r. (dokładnie w tym samym kiedy do WPKiW wpłynęła oferta firmy Amarko BV, a 4 dni przed otwarciem ofert przez komisję przetargową) w Gazecie Parkowej (Gazeta informacyjna Parku Śląskiego w Chorzowie) ukazał się artykuł *Osiem hitów zbliżającego się sezonu w Śląskim Wesołym Miasteczku – Głową w dół* o następującym brzmieniu: *W tym sezonie w miasteczku pojawi się też Sky Flyer. To ekstremalna atrakcja, która z opcją późniejszego zakupu zostanie wyleasingowana od jednej z holenderskich form. Dwie gondole na 20-metrowych ramionach wykonują obrót wokół własnej osi. Poruszają się z różną prędkością, mogą też zatrzymać się w momencie, gdy pasażerowi pozostają odwrócenii głowami w dół. Łącznie mogą się tam bawić 32 osoby. Atrakcja przeszła niedawno generalny remont.*

(dowód: akta kontroli str. 449-458)

Artykuł został sporządzony przez pracownika Działu PR i Marketingu WPKiW w oparciu o informację pozyskaną od Dyrektora Śląskiego Wesołego Miasteczka. Dyrektor zeznał w sprawie: *Przyznaję że dość niefortunnie poinformowałem redaktora Gazety Parkowej o uruchomieniu w sezonie 2013 karuzeli holenderskiego pochodzenia typu Sky Flyer. Stało się to bowiem w tym samym dniu kiedy do WPKiW wpłynęła oferta Amarko BV, a 4 dni przed rozstrzygnięciem przetargu. Informacji udzieliłem w pośpiechu telefonicznie i zupełnie nie wziąłem wtedy pod uwagę że wywoła ona tak burzliwy wydźwięk. Miała ona raczej na celu osiągnięcie marketingowego efektu. Zdawałem sobie sprawę, że WPKiW wcale nie musi dokonać wyboru tej oferty (zwłaszcza jeśli byłaby zbyt droga), ale tak naprawdę dla przeciętnego klienta nie jest istotne kto jest dostawcą urządzenia a fakt że ono się pojawi zwiększa popularność lunaparku.*

(dowód: akta kontroli str. 229-230, 277)

Niniejsze postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego było przedmiotem postępowań wyjaśniających, prowadzonych przez Departament Kontroli Doraźnej Urzędu Zamówień Publicznych (sierpień 2013)¹² oraz Prokuraturę Rejonową w Chorzowie (wrzesień 2013)¹³. Wymienione podmioty nie podjęły dalszych czynności w sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 214-224,225-226)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nierzetelny opis przedmiotu zamówienia

W rubryce *Rodzaj urządzenia* Dyrektor Śląskiego Wesołego Miasteczka wymienił wyłącznie rodzaj stacjonarny karuzeli typu Sky Flyer, podczas gdy rynek oferował także mobilne urządzenia tego typu spełniające po zamontowaniu te same funkcje. W rubryce *Urządzenie używane* Dyrektor wskazał wymóg udokumentowanego remontu urządzenia w ciągu ostatnich 2 lat, co wykluczało automatycznie urządzenia o możliwie lepszym stanie technicznym (a wyremontowane chociażby 3 lata przed terminem składania ofert).

¹² Sygnatura sprawy: UZP/DKD/PWKZ/425/530(2)/13/AL Dot.WK/409/13/DKD KW-6918/13

¹³ Sygnatura sprawy: L.Dz. PG-1087/13

Sformułowanie opisu przedmiotu zamówienia w powyższy sposób mogło skutkować zawężeniem kręgu potencjalnych wykonawców (podmiotów mogących wziąć udział w przetargu), a co za tym idzie ograniczeniem wyboru korzystniejszej oferty.

(dowód: akta kontroli str. 264-265)

2. Przekazanie przez Dyrektora Śląskiego Wesołego Miasteczka do wiadomości publicznej informacji na temat pojawienia się w Parku Śląskim nowej atrakcji (karuzeli Sky Flyer), jeszcze przed rozstrzygnięciem przetargu na dostawę tego urządzenia. Co prawda działanie to nie stanowi samo w sobie naruszenia przepisów powszechnie obowiązujących, jednak zdaniem NIK rzutuje negatywnie na ocenę wiarygodności przeprowadzenia całej procedury przetargowej.

(dowód: akta kontroli str. 277)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

WPKiW dzięki pozyskaniu urządzenia typu Sky Flyer podniósł atrakcyjność oferty Śląskiego Wesołego Miasteczka i zapewnił dodatkowe przychody¹⁴.

Cena urządzenia mieściła się w przedziale oferowanych na rynku urządzeń podobnego typu¹⁵.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego o zasięgu europejskim, przeprowadzone z należytą starannością w kwestii jego upublicznienia, zapewniło wprowadzenie swobodnego dostępu do informacji wszystkim zainteresowanym oferentom, jednak opis przedmiotu zamówienia okazał się zbyt szczegółowy, co mogło zawęzić krąg potencjalnych wykonawców. Rzetelne przygotowanie podobnych dokumentów wymaga konsultacji ze specjalistą z branży urządzeń rozrywkowych.

W ocenie NIK, wizyta przedstawicieli WPKiW w siedzibie firmy z Holandii w trakcie trwającego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, to postępowanie wykraczające poza procedury wynikające z przepisów i mogące wskazywać na faworyzowanie dostawcy urządzenia.

Informowanie opinii publicznej o faktach będących następstwem wyboru oferty przed rozstrzygnięciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, nawet jeśli stanowi tylko zabieg marketingowy, jest z punktu widzenia standardów niedopuszczalne i obniża zaufanie społeczeństwa do instytucji samorządowych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹⁶ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

¹⁴ Łącznie około 118 tys. zł: Sezon 2013 – około 70 tys. zł netto, Sezon 2014 – około 33 tys. zł netto, *WesołeAtNight* – około 15 tys. zł netto.

¹⁵ Opinia eksperta dr. inż. Kazimierza Chojnowskiego, Prezesa Stowarzyszenia Rzeczoznawców Technicznych Urządzeń Rozrywkowych: Cyt.: Cena zakupionego urządzenia typu Sky Flyer osiągnięta w przetargu mieści się w granicach cen podobnych urządzeń oferowanych na rynku.

¹⁶ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

2. Wynajem obiektów i terenu pod działalność handlową i usługową w obrębie Strefy Gospodarczej Parku Śląskiego – [...]1718

Opis stanu faktycznego

WPKiW w dniu 15 czerwca 2005 r. wydzierżawił [...]19 lokal użytkowy o powierzchni 300 m² na prowadzenie działalności handlowo-usługowej w branży samochodowej²⁰. Za dzierżawę obiektu usytuowanego w obrębie administracyjnym Parku Śląskiego²¹, dzierżawca zobowiązany był wносить opłatę w wysokości 2 670 zł netto miesięcznie (8,90 zł/m²).

W umowie dzierżawy pojawił się dodatkowo zapis o zobowiązaniu dzierżawcy do użytkowania otoczenia przylegającego do lokalu użytkowego zgodnie z przeznaczeniem (handel i usługi w branży motoryzacyjnej). Umowa nie określała wielkości powierzchni terenów przyległych – otoczenia lokalu użytkowego.

Wielkość obszaru faktycznie użytkowana przez Grupę Handlową [...]22 wynosiła (w niektórych okresach działalności spółki) około 11 900 m².

(dowód: akta kontroli str. 578-583, 584-585)

W trakcie obowiązywania okresu umowy (15 czerwca 2005 r. - 31 stycznia 2011 r.), strony trzykrotnie zawierały aneksy do umowy²³, w świetle których czynsz dzierżawny został okresowo obniżony do 50% stawki (przez 18 miesięcy wynosił on 1 335 zł netto miesięcznie). Podstawą udzielenia rabatu każdorazowo była *konieczność wykonania generalnego remontu obiektu* – lokalu użytkowego będącego przedmiotem dzierżawy.

Kwota czynszu uiszczanego przez Grupę Handlową [...]24 za cały okres dzierżawy wyniosła 149 064,43 zł netto.

Grupa Handlowa [...]25 wykonała remont generalny wydzierżawionego lokalu użytkowego. Wartość rynkowa nakładów na ten cel oszacowana przez rzeczoznawcę majątkowego (dodatkowo także na zagospodarowanie terenu działki) wyniosła 320 600 zł – 463 800 zł.²⁶

(dowód: akta kontroli str. 578-583, 589-591, 594-616)

W dniu 25 października 2010 r. WPKiW wypowiedział umowę dzierżawy Grupie Handlowej [...]27 z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia²⁸.

¹⁷ Anonimizacja na podstawie § 10 ust. 1 pkt 3 zarządzenia Nr 23/2012 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie udostępniania informacji publicznych przez Najwyższą Izbę Kontroli (zmienionego zarządzeniem Nr 43/2013 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 25 września 2013 r. oraz zarządzeniem Nr 21/2014 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 25 lutego 2014 r.).

¹⁸ Grupa Handlowa wniosła skargę do Najwyższej Izby Kontroli na działalność Prezesa Zarządu WPKiW Arkadiusza Godlewskiego wskazując m.in. na niegospodarność polegającą na pozbawieniu WPKiW dochodów z tytułu czynszu dzierżawnego (dot. dzierżawy) oraz na dopuszczenie do postępującej degradacji obiektów zajmowanych niegdyś przez Grupę Handlową.

¹⁹ Jw.

²⁰ WPKiW reprezentowany przez Andrzeja Włoszka – Prezesa Zarządu WPKiW, Grupa Handlowa reprezentowana przez Witolda Sztajnerta – współwłaściciela spółki.

²¹ Teren jest własnością województwa śląskiego. WPKiW będący głównym dzierżawcą, poddzierżawił teren Grupie Handlowej.

²² Jw.

²³ 1 lipca 2005 r., 5 stycznia 2006 r., 10 lipca 2006 r.

²⁴ Jw.

²⁵ Jw.

²⁶ Opinia na zlecenie Grupy Handlowej z dnia 6 września 2011 r. wykonana przez Biuro WYCENA z Katowic

²⁷ Jw.

²⁸ Funkcję Prezesa Zarządu WPKiW pełnił wtedy Andrzej Kotala

Kierownik Biura Zarządu WPKiW pełniący w tamtym czasie funkcję Kierownika Sekcji Organizacyjno-prawnej w wyjaśnieniu wskazał: *Wypowiedzenie umowy to efekt wizji lokalnej przeprowadzonej w październiku 2010 r. w miejscu prowadzenia działalności [...] ²⁹, która wykazała że kontrahent zajmuje teren znacznie rozleglejszy niż określony w umowie. Stacjonowało tam na przykład kilkanaście samochodów ciężarowych TIR. Zlokalizowaliśmy także składowisko opon, magazyn smarów i olejów oraz wielki zbiornik na paliwo (10 tys. litrów) usytuowany przy granicy ze skansenem. Osobiście zasugerowałem Prezesowi WPKiW Andrzejowi Kotali wypowiedzenie tej umowy w celu zawarcia nowej, znacznie korzystniejszej dla WPKiW nie tylko finansowo, ale też regulującej kwestie zasad zajmowanego terenu i działalności na nim prowadzonej.*

Na potwierdzenie swoich słów Kierownik Biura Zarządu WPKiW przedłożył NIK dokumentację fotograficzną.

(dowód: akta kontroli str. 584-588, 592-593, 627)

Począwszy od listopada 2010 r. do marca 2011 pomiędzy WPKiW a Grupą Handlową [...] ³⁰ trwały negocjacje o charakterze biznesowym. Porozumienia nie osiągnięto ³¹. Doszło natomiast do sporu, którego jednym z efektów było postępowanie sądowe ³². W dniu 8 marca 2011 r. Zarząd WPKiW wezwał Grupę Handlową [...] ³³ do wydania przedmiotu dzierżawy w stanie niepokorzonym w terminie 7 dni (od daty otrzymania wezwania). Strony rozpoczęły mediację ³⁴, w wyniku której Grupa Handlowa [...] ³⁵ opuściła ostatecznie zajmowany teren we wrześniu 2011 r. ³⁶.

(dowód: akta kontroli str. 617-624, 625, 688-692)

Prezes Zarządu WPKiW (Arkadiusz Godlewski) wyjaśnił o okolicznościach sprawy: *Z problemem zapoznałem się szczegółowo po objęciu stanowiska w lutym 2011 r. Miesiąc później podjąłem decyzję o zakończeniu negocjacji z firmą [...] ³⁷. Wtedy, przeważały przede wszystkim względy bezpieczeństwa ekologicznego. Moim zdaniem, Park nie był i nie jest miejscem na prowadzenie bazy transportowo-magazynowej ze stacjonarnym zbiornikiem paliwa i składem olejów. Skutki ewentualnego skażenia gruntu byłyby długotrwałe i uciążliwe dla środowiska. Nie ukrywam też, że przyszedłem do WPKiW z koncepcją uporządkowania działalności Parku i przywrócenia mu roli do jakiej został powołany. Prowadzenie działalności gospodarczej w jego obrębie, zupełnie niezwiązanej z charakterem tego miejsca, uznaję za niewłaściwe.*

(dowód: akta kontroli str. 628)

Teren zajmowany przez Grupę Handlową [...] ³⁸ stoi pusty od listopada 2011 r. Ślady prowadzonej niegdyś działalności gospodarczej są nadal widoczne. Istniejąca

²⁹ Jw.

³⁰ Jw.

³¹ Negocjacje w fazie początkowej przewodził ze strony WPKiW Prezes Andrzej Kotala. Po zmianach w Zarządzie (A. Kotala został wybrany na Prezydenta Miasta Chorzowa), był to Prezes Arkadiusz Godlewski - z dniem 4 lutego 2011 r. powołano nowy Zarząd w składzie: Arkadiusz Godlewski – Prezes Zarządu, Tomasz Kaczmarek – Wiceprezes Zarządu WPKiW.

³² Dot. m.in. kwestii odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości. Ponadto w dniu 11 lutego 2014 r. Grupa Handlowa wniosła skargę do Najwyższej Izby Kontroli na działalność Prezesa Zarządu WPKiW dot. m.in. niegospodarności polegającej na wypowiedzeniu umowy spółce i utraceniu dochodów z tego tytułu oraz dopuszczenia do zniszczenia majątku Spółki.

³³ Jw.

³⁴ Porozumienie zostało wypracowane przy udziale Andrzeja Kotali – już wtedy Prezydenta Miasta Chorzowa.

³⁵ Jw.

³⁶ Za okres bezumownego korzystania z obiektu, WPKiW obciążał Grupę Handlową notami obciążeniowymi – sprawa była przedmiotem sporu sądowego.

³⁷ Jw.

³⁸ Jw.

infrastruktura pozostaje jednak w stanie znacznie pogorszonym, głównie ze względu na spustoszenia wyrządzone przez wandalii.

(dowód: akta kontroli str. 629-632)

Zarząd Województwa Śląskiego wyraził intencję w sprawie przekazania nieruchomości³⁹, w obrębie której działalność gospodarczą prowadziła m.in. Grupa Handlowa [...]⁴⁰, w użytkowanie Muzeum „Górnos Śląski Park Etnograficzny” w Chorzowie. Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w lutym 2013 r. rozpoczął postępowanie mające na celu kompleksowe rozwiązanie kwestii zagospodarowania przedmiotowej nieruchomości.

(dowód: akta kontroli str. 634-652)

Statut WPKiW z dnia 15 listopada 2004 r., obowiązujący w momencie podpisania przez Zarząd WPKiW umowy dzierżawy z Grupą Handlową [...]⁴¹ przewidywał możliwość prowadzenia przez WPKiW działalności *Wynajem nieruchomości na własny rachunek*⁴². Jednocześnie Statut stanowił że WPKiW w szczególności podejmuje działania w zakresie krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, nauki edukacji, oświaty i wychowania oraz ochrony dóbr kultury i tradycji⁴³. Działalność statutowa Spółki jest prowadzona na rzecz ogółu społeczności, działalność gospodarcza - w rozmiarach służących realizacji celów statutowych. Działalność WPKiW zdefiniowana w przywołanym dokumencie została określona przez jedyne go akcjonariusza spółki – wtedy Skarb Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 653-661)

Statut WPKiW z dnia 21 września 2005 r., obowiązujący w momencie wypowiedzenia umowy dzierżawy Grupie Handlowej [...]⁴⁴ oraz aktualnie obowiązujący dokument - Statut WPKiW z dnia 29 maja 2012 r., definiują zadania WPKiW dokładnie tak samo.

(dowód: akta kontroli str. 662-687)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

3. Podejmując decyzję o wydzierżawieniu lokalu użytkowego Grupie Handlowej [...]⁴⁵ w 2005 r., ówczesny Prezes WPKiW postąpił nierzetelnie. Statut WPKiW wyraźnie bowiem wskazywał obszary działania i funkcjonowania Parku. Decyzja ta skutkowałą nie tylko usytuowaniem na terenie posiadającym status kulturalno-przyrodniczy bazy transportowej z materiałami ropopochodnymi. Naraziła jednocześnie przedsiębiorcę wiążącego z tą lokalizacją długoterminowe plany

³⁹ Wg pisma Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego GK.7740.13.2012 z dnia 19 lutego 2013 r.

⁴⁰ Ochrona danych na podstawie § 10 ust. 1 pkt 3 zarządzenia Nr 23/2012 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie udostępniania informacji publicznych przez Najwyższą Izbę Kontroli (zmienionego zarządzeniem Nr 43/2013 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 25 września 2013 r. oraz zarządzeniem Nr 21/2014 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 25 lutego 2014 r.).

⁴¹ Jw.

⁴² Paragraf 1, PKD 70.20.Z-Wynajem nieruchomości na własny rachunek

⁴³ Paragraf 6 ust. 2,3,4.

⁴⁴ Jw.

⁴⁵ Jw.

biznesowe, na kłopoty związane z przeniesieniem działalności gospodarczej w inne miejsce i ryzyka rynkowe z tym związane.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Park Śląski powinien spełniać co do zasady funkcje wymienione w Statucie WPKiW. Także działalność prowadzona przez podmioty gospodarcze w obrębie Parku, powinna być wyraźnie zorientowana wokół tych obszarów lub mieć na względzie potrzeby jego użytkowników. Wszelkie odstępstwa wydają się nieuzasadnione, nie służą też właściwej organizacji tego miejsca.

Należy podkreślić, że w ocenie NIK działania obecnego Zarządu WPKiW prowadzą do przywrócenia kulturalno-przyrodniczego charakteru Parku Śląskiego, zgodnie z ideą która towarzyszyła jego utworzeniu.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴⁶ działalność jednostki w badanym obszarze, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

⁴⁶ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

3. Ocena stanu infrastruktury Projektu „Rozbudowa infrastruktury aktywnych form turystyki w Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku im. gen. Jerzego Ziętka w Chorzowie”⁴⁷

Opis stanu faktycznego

WPKiW we wrześniu 2012 r. otrzymał dofinansowanie ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na zadanie „Rozbudowa infrastruktury aktywnych form turystyki w Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku im. gen. Jerzego Ziętka w Chorzowie”⁴⁸, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Projekt obejmował następujące zadania:

- wytyczenie Parkowej Dużej Pętli Rowerowej o długości 6,5 km biegnącej wokół Parku i łączącej główne atrakcje turystyczne,
- budowę Parkowej Ścieżki Zdrowia o długości 1,7 km dla osób zainteresowanych czynnym uprawianiem sportu,
- budowę Parkowej Ścieżki Rolkowej o długości 2,1 km wraz z miejscem do ćwiczeń rolkowych,
- wytyczenie Śląskiej Mili o długości 1,6 km – trasy biegowej.

Projekt został zakończony (rozliczony) 30 listopada 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 339-439)

Referat Kontroli Projektów Wydziału Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego ocenił⁴⁹, że zakres rzeczowy Projektu został zrealizowany zgodnie z umową o dofinansowanie i wnioskiem o płatność końcową. Wskaźniki produktu, rezultatu oraz zatrudnienia zostały w pełni osiągnięte.

(dowód: akta kontroli str. 333-338)

Stan techniczny infrastruktury zrealizowanej w ramach Projektu nie wzbudził zastrzeżeń NIK. Elementy poszczególnych aktywnych form turystyki spełniały swoje zadania.

(dowód: akta kontroli str. 440-447)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵⁰ działalność w badanym obszarze.

⁴⁷ Ocenie podlegał wyłącznie stan jakościowy i wizualny wykonanych inwestycji.

⁴⁸ Wartość Projektu: 1 579 975 zł

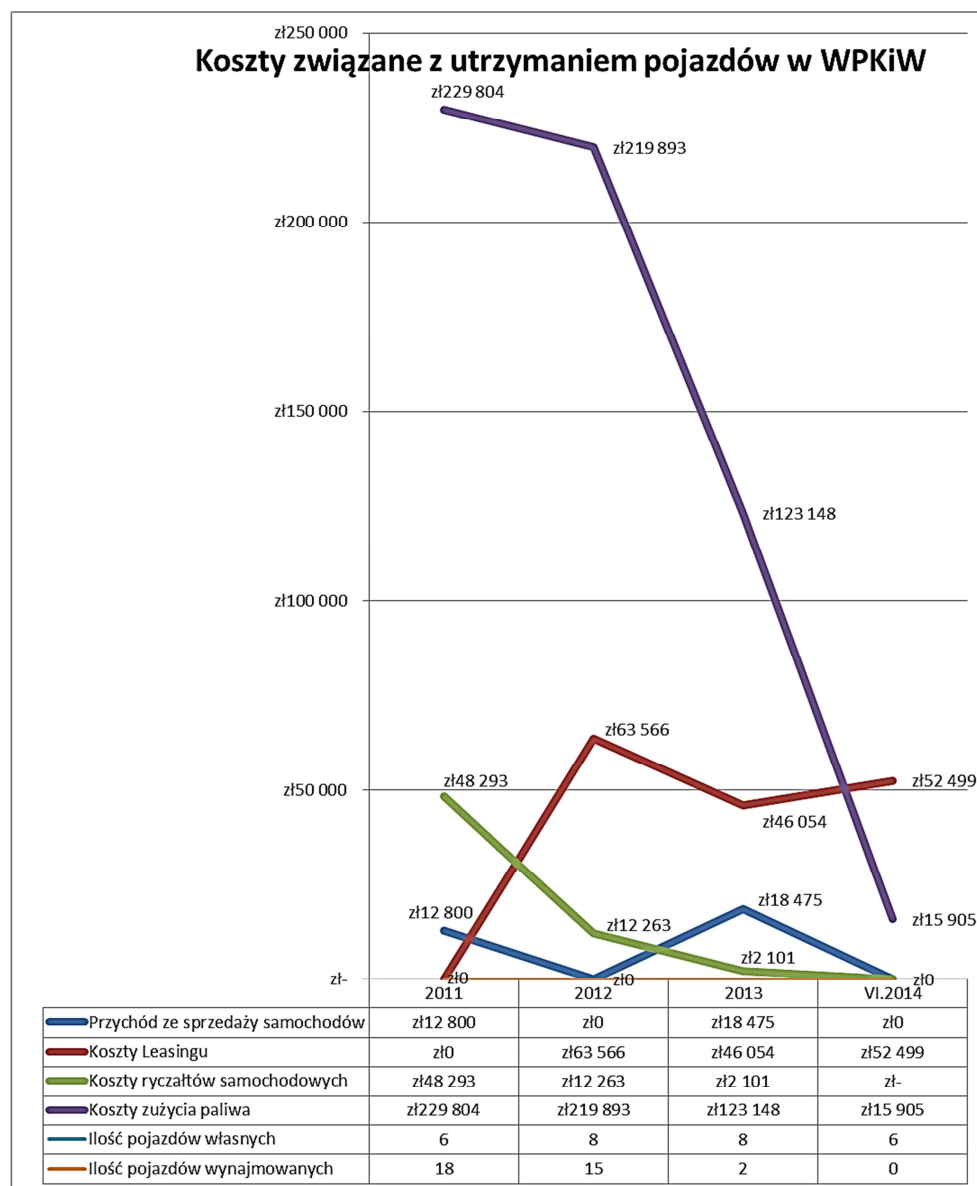
⁴⁹ Informacja pokontrolna z dnia 3 kwietnia 2014 r. (RR-RKPR.44.58.1.2014.PK Dotyczy projektu id 1279)

⁵⁰ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

4. Dzierżawa, leasing i wynajem pojazdów służbowych WPKiW

Opis stanu faktycznego

Szczegółowe dane dotyczące pojazdów użytkowanych przez WPKiW oraz kosztów z tym związanych w okresie 2011-2014 (I połowa) zaprezentowano w formie wykresu:

Źródło: System finansowo-księgowy WPKiW Kwestor

Dane zilustrowane wykresem wskazują na systematyczne zmniejszanie się liczby pojazdów służbowych oraz na rzadsze korzystanie przez pracowników spółki z własnych samochodów w badanym okresie. W efekcie obniżeniu ulegają także koszty z tym związane.

(dowód: akta kontroli str. 306)

W okresie od czerwca 2011 r. do marca 2014 r. Prezes Zarządu WPKiW korzystał służbowo z samochodu marki Subaru Outback⁵¹. Pojazd był wynajmowany od firmy

⁵¹ Subaru Outback Diesel – pojazd sportowo-terenowy, rok produkcji 2011, wartość pojazdu w dniu zakupu - około 150 000 zł.

[...]5253 Koszt całkowity najmu w tym czasie wyniósł 123 923 zł (3 349 zł miesięcznie). Umowa najmu, wskutek porozumienia MM Service i WPKiW uległa rozwiązaniu w dniu 13 marca 2014.

(dowód: akta kontroli str. 307-332)

Prezes WPKiW uzasadnił wybór rzeczzonego pojazdu do użytku służbowego w następujący sposób: *Samochód służbowy był niezbędny do pracy Zarządu spółki. Liczne spotkania z kontrahentami i partnerami na terenie Aglomeracji Śląskiej wymuszały ciągłą konieczność przemieszczania się. Analiza rynku potwierdziła, że tańszym od zakupu, będzie wynajem pojazdu. Gwarantowało to stałą miesięczną ratę, zapewniającą możliwość odliczenia podatku VAT i zaliczenie najmu w koszty uzyskania przychodów. Zwróciliśmy się więc do firmy [...]54 o przygotowanie różnych wariantów najmu samochodu osobowego średniej klasy. W ofercie przedłożono następujące pojazdy: Hyundai ix35 – miesięczna rata 3.208,15 zł, Subaru Legacy Outback – miesięczna rata 3.106,83 zł, Toyota RAV 4 – miesięczna rata 4.276,40 zł. W efekcie wybór padł na Subaru.*

(dowód: akta kontroli str. 459)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

4. Podjęcie przez Prezesa WPKiW decyzji o wynajęciu do potrzeb służbowych samochodu Subaru Outback o relatywnie dużej wartości, co skutkowało wysokim⁵⁵ kosztem miesięcznej raty za wynajem. Izba zwraca uwagę, że w obliczu kłopotów finansowych spółki permanentnie dofinansowywanej środkami publicznymi⁵⁶, wybór rzeczzonego pojazdu był w świetle kryterium gospodarności nieuzasadniony.

(dowód: akta kontroli str.307-332)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK uznaje za właściwy kierunek jaki przyjął WPKiW w odniesieniu do organizacji podróży służbowych, w tym korzystania z pojazdów służbowych na przestrzeni ostatnich lat. Dzięki wprowadzeniu ograniczeń i racjonalnemu gospodarowaniu środkami publicznymi (za opisanym wyżej wyjątkiem) udało się znacząco obniżyć koszty funkcjonowania spółki w tym obszarze.

NIK pozytywnie odnosi się do działań Zarządu polegających na wycofaniu się z umowy najmu pojazdu Subaru Outback. Należy pamiętać, że użytkowanie pojazdu do celów służbowych, uchodzącego w powszechnym odczuciu za luksusowy, wpływa negatywnie na postrzeganie działalności Spółki wspieranej ze środków publicznych.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵⁷ działalność w badanym obszarze, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

⁵²Ochrona danych na podstawie § 10 ust. 1 pkt 3 zarządzenia Nr 23/2012 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie udostępniania informacji publicznych przez Najwyższą Izbę Kontroli (zmienionego zarządzeniem Nr 43/2013 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 25 września 2013 r. oraz zarządzeniem Nr 21/2014 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 25 lutego 2014 r.).

⁵³ Umowa Najmu nr 02/2011/MK z dnia 24 marca 2011 r. (termin wygaśnięcia umowy - maj 2014).

⁵⁴ Jw.

⁵⁵ W porównaniu do ceny wynajmu innych pojazdów spełniających te same funkcje (np. pojazdów z grupy samochodów klasy średniej niższej – koszt wynajmu mniejszy o około 40%).

⁵⁶ 2011 – strata 2,98 mln zł, 2012 – strata 5,27 mln zł, 2013 – strata 6,82 mln zł.

⁵⁷ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według

5. Organizacja zieleni WPKiW – wybrane zagadnienia

Prezydent Miasta Chorzowa w styczniu 2014 r. wymierzył WPKiW administracyjną karę pieniężną w wysokości 3 227 302,80 zł za usunięcie 238 drzew bez zezwolenia z terenu nieruchomości położonej na terenie Parku Śląskiego, stanowiącej własność Województwa Śląskiego, a będącej w wieczystym użytkowaniu przez WPKiW⁵⁸.

(dowód: akta kontroli str. 460-470)

Zarząd WPKiW złożył odwołanie od decyzji UM w Chorzowie nakładającej karę pieniężną za usunięcie drzew, zaskarżając ją w całości do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach⁵⁹.

(dowód: akta kontroli str. 471-495)

W dniu 3 marca 2014 r. NIK przeprowadziła oględziny miejsca „nielegalnej wycinki” drzew⁶⁰. Teren działki był uporządkowany, nosząc widocznie oznaki prac konserwacyjnych. Uczestniczący w wizji lokalnej inspektorzy Nadleśnictwa Katowice stwierdzili obecność co najmniej kilkudziesięciu śladów po usunięciu drzewostanu - pieńki posiadały średnicę mogącą świadczyć o wieku drzew przekraczającym 10 lat (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁶¹, wycinka lub usunięcie takich drzew wymaga zezwolenia - art. 83).

Dyrektor ds. administracyjno-technicznych[...] wyjaśnił wtedy, że w okresie luty-marzec 2013 Sekcja zieleni WPKiW prowadziła w obrębie rzeczonyj działki wyłącznie prace konserwacyjne polegające na prześwietleniu parkowego terenu leśnego w celu poprawy bezpieczeństwa. W efekcie odmłodzono 70 krzewów oraz usunięto 25 wywrotów i wyłamów⁶². Po oczyszczeniu terenu zlokalizowano 66 pniaków o stanie rozkładu wskazującym na wcześniejsze usunięcie przez osoby trzecie. W okresie od 28 marca do 14 maja 2013 r. (UM w Chorzowie wykazał w tym czasie zwiększenie liczby wyciętych drzew z terenu działki o 101 sztuk) WPKiW nie prowadził żadnych prac konserwatorskich. Wyjaśnienia te znalazły odzwierciedlenie w dokumentacji wewnętrznej działu administracyjno-technicznego WPKiW.

(dowód: akta kontroli str. 496-502, 503, 563-572)

W związku ze sprawą, Zarząd WPKiW zawiadomił o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na wycięciu drzew oraz zaborze mienia w formie drewna na szkodę WPKiW - Komisariat II Policji w Chorzowie⁶³. W efekcie postępowania wyjaśniającego, Prokuratura Rejonowa w Chorzowie postanowiła jednak umorzyć dochodzenie z uwagi na niewykrycie sprawcy (27 maja 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str. 505-524)

Samorządowe Kolegium Odwoławcze po rozpatrzeniu odwołania WPKiW na posiedzeniu w dniu 10 lipca 2014 r. orzekło uchylić zaskarżoną decyzję w całości

proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

⁵⁸ Decyzja 23 Prezydenta Miasta Chorzowa z dnia 21 stycznia 2014 r. (US II 6132.2.15.2013.MŁ dot. działki o numerze geodezyjnym 1307/180 położonej w pobliżu Leśniczówki. Decyzja była następstwem postępowania administracyjnego wszczętego 28 marca 2013 r. (Opinia rzeczoznawcy wynajętego przez YM w Chorzowie na podstawie oględziny w terenie)

⁵⁹ Odwołanie z dnia 5 lutego 2014 r. Skarżący WPKiW im. gen. J. Ziętka S.A. w Chorzowie

⁶⁰ Protokół oględzin z dnia 3 marca 2014 r. Uczestnikami byli: WPKiW, Nadleśnictwo Katowice, Straż Miejska w Chorzowie, Państwowa Straż Pożarna w Chorzowie, UM w Chorzowie. Przebieg trasy (4,3 km) – Początek siedziba Zarządu WPKiW → Al. Różana → Aleja Główna → Pola Marsowe → Aleja Gwiazd → Aleja Łani → Aleja Muzyków → Planetarium → Aleja Gwiazd → Promenada Gen. Jerzego Ziętka → Aleja Browaru Przystań (DENSO).

⁶¹ Dz. U. Nr 92 poz. 880 ze zm.

⁶² Wg Zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa złożonego przez WPKiW na Komisariat II Policji w Chorzowie w dniu 5 sierpnia 2013 r.

⁶³ Zawiadomienie z dnia 5 sierpnia 2013 r.

i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji (UM w Chorzowie).

(dowód: akta kontroli str. 526-535)

Dyrektor ds. administracyjno-technicznych WPKiW w dniu zakończenia niniejszej kontroli oświadczył: *Stanowisko WPKiW jest w tej sprawie jednoznaczne. Nigdy nie wycinaliśmy nielegalnie żadnych drzew. Prowadziliśmy tylko prace pielęgnacyjne. Spór Miasta Chorzów z WPKiW jest bezzasadny. Potwierdza to decyzja SKO i stanowisko Prokuratury.*

(dowód: akta kontroli str. 525)

Oględziny NIK w terenie ujawniły jednocześnie kilka miejsc, które stwarzały potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa użytkowników parku⁶⁴. Niektóre drzewa wykazujące znaczny posusz lub częściowo nadłamane w wyniku wiatru nie zostały prawidłowo zabezpieczone. Charakterystyka zieleni Parku przedstawiona przez Nadleśnictwo Katowice wskazuje, że do jego intensywnego zalesienia kilkadziesiąt lat temu użyto gatunków cechujących się szybkim przyrostem i dużymi zdolnościami absorpcyjnymi znajdujących się w powietrzu pyłów, jednak słabą trwałością z punktu widzenia przyrodniczego. Istnieje zatem potrzeba ciągłej wymiany zadrzewienia parku, aby w konsekwencji utrzymać jego zielony i równocześnie bezpieczny charakter.

(dowód: akta kontroli str. 496-502)

Dyrektor ds. administracyjno-technicznych WPKiW[...] odniósł się do zaniedbań wykazanych podczas kontroli w następujący sposób: *Ze względu na olbrzymi obszar Parku Śląskiego (ponad 2 mln drzew) nawet bieżące utrzymanie zieleni jest wielkim wyzwaniem. Miejsca na które natrafiliśmy podczas oględzin, to głównie efekt złych warunków atmosferycznych. Pouczyłem swoich pracowników, aby w szczególności dbać o te rejonu gdzie ruch pieszy i rowerowy jest największy.*

(dowód: akta kontroli str. 504)

Ze względu na bezpośrednie niebezpieczeństwo dla użytkowników Parku, Inspektor NIK poinformował o nieprawidłowościach Prezesa Zarządu WPKiW jeszcze w dniu oględzin (tryb przewidziany ustawą z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁵)

(dowód: akta kontroli str. 536)

WPKiW usunął istniejące zagrożenie. Niebezpieczne miejsca zostały zabezpieczone i uprzątnięte. Wnioski o wycinkę drzew wykazujących posusz zostały złożone do UM w Chorzowie.

(dowód: akta kontroli str. 537, 539-559)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

5. Dyrektor ds. terenów zielonych WPKiW[...] oraz Architekt Krajobrazu WPKiW[...] dopuścili się zaniedbań polegających na braku rzetelnego nadzoru nad służbami Parku odpowiedzialnymi za utrzymanie drzewostanu w stanie gwarantującym bezpieczeństwo jego użytkownikom⁶⁶. W efekcie na terenie dostępnym dla

⁶⁴ 3 lokalizacje: Pola Marsowe – topole włoskie, Aleja Klonowa – powalony konar, Galeria Rzeźb Śląskich – nadłamana brzoza.

⁶⁵ Dz. U. z 2012, poz. 82

⁶⁶ W latach 2005-2014 - Sekcja utrzymania terenów zielonych i sprzętu ogrodniczego WPKiW.

spacerowiczów i rowerzystów pojawiły się miejsca bezpośrednio im zagrażające³². NIK uznaje taki stan rzeczy za niedopuszczalny.

(dowód: akta kontroli str. 496-502, 560-562, 574-577)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że dbałość o utrzymanie drzewostanu Parku Śląskiego jest warunkiem bezpiecznego wypoczynku dla wszystkich jego użytkowników. Corocznie tereny te odwiedzane są aż przez 3 mln ludzi. Ryzyko nieszczęśliwych wypadków przy takim zagęszczeniu odwiedzających jest zatem wysokie. Uzasadnienie zaniedbań wielkością parku i związanymi z tym trudnościami logistycznymi jest zdaniem Izby nie do przyjęcia.

Należy wziąć pod uwagę wypowiedzi ekspertów Nadleśnictwa Katowice na temat wieku drzewostanu w Parku Śląskim. Tylko sukcesywna i zdynamizowana wymiana gatunków zapewni utrzymanie zasobu zieleni w należyłym stanie.

Ocena cząstkowa

Biorąc pod uwagę przywołane wyżej fakty, Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od oceny sprawy „nielegalnej wycinki” drzew. NIK negatywnie ocenia natomiast kwestię zaniedbań w zakresie utrzymania parkowego drzewostanu⁶⁷.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁸, wnosi o:

1. Zwrócenie szczególnej uwagi na rzetelny opis przedmiotu zamówienia w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na zakup technicznych urządzeń rozrywkowych, co zagwarantuje równy dostęp wszystkim potencjalnym oferentom zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji. NIK wskazuje że właściwym do określenia prawidłowości opisu przedmiotu zamówienia w tym przypadku jest rzeczoznawca techniczny urządzeń rozrywkowych.
2. Prowadzenie rzetelnej polityki informacyjnej w zakresie zamówień publicznych, z uwzględnieniem zasad i standardów wynikających z przepisów prawa zamówień publicznych, ale także odpowiedzialności za przekaz.
3. Systematyczne monitorowanie jakości drzewostanu Parku Śląskiego oraz natychmiastowe eliminowanie zlokalizowanych zagrożeń. Ochrona zdrowia i życia użytkowników musi stanowić dla władz WPKiW wartość nadrzędną. Pamiętać jednak należy, że wycinka drzew to działanie wymagające stosowania przepisów ustawy o ochronie przyrody.
4. Niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do pokoleniowej wymiany drzewostanu Parku Śląskiego. Zdaniem NIK, efektywne przeprowadzenie tego procesu wymaga przede wszystkim przygotowania strategii w zakresie finansowania, ale także uruchomienia kampanii społecznej o charakterze ekologicznym.

⁶⁷ Ocena dotyczy skontrolowanych podczas niniejszej kontroli miejsc (szczegóły w przypisie 32).

⁶⁸ Dz. U. z 2012 r., poz.82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Chorzów, dnia 21 lipca 2014

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontroler
Przemysław Witek
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis